

REAKCJE ZOBOJĘTNIANIA I STRĄCANIA

ZADANIE 1

Na podstawie przedstawionych na obejrzanym filmie wzorów na pH roztworu w określonym momencie miareczkowania, wykreśl krzywą miareczkowania. Na jej podstawie wyznacz punkt końcowy miareczkowania. Skorzystaj z programu Excel. Stężenia HCl i NaOH oraz objętość HCl są takie same jak na filmie. Obliczenia wykonaj dla następujących objętości NaOH (w ml): 0, 10, 20, 30, 40, 49, 49.5, 49.9, 50, 50.1, 50.5, 51, 55, 60, 70, 80, 90.

ZADANIE 2

Uczniowie dzielą się na 6 grup (każda po ok. 4-5 osób) i w zespołach przygotowują odpowiednią animację przy pomocy darmowego programu: Plastic Animation Paper 4.0(<http://www.dobreprogramy.pl/Plastic-Animation-Paper,Program,Windows,19555.html>)

Uczniowie sami przygotowują animację analogiczną do wcześniej zaprezentowanej tzn. do 50 cm³ roztworu kwasu solnego o stężeniu 0,1 mol/dm³ wlewają z biurety roztwór zasady sodowej o stężeniu 0,1 mol/dm³. Tym razem jednak używają innych wskaźników, które w zależności od pH (czyli odpowiednio przeliczonej objętości roztworu NaOH) zmieniają swoją barwę (zmiany barw w zależności od pH są podane na rysunku poniżej.) Uczniowie mają za zadanie dokładnie przeliczyć objętość NaOH, przy której zachodzi zmiana barw roztworu oraz przygotować animację pokazującą ten proces.

Podział na grupy:

Grupa 1 – Zieleń malachitowa:

Zakres zmian barwy: pH = 0,2 – 1,9 oraz pH = 11,3 – 13,0

Grupa 2 – Błękit tymolowy:

Zakres zmian barwy: pH = 1,2 – 2,8 oraz pH = 8,0 – 9,6

Grupa 3 – Błękit bromotymolowy:

Zakres zmian barwy: pH = 6,0 – 7,6

Grupa 4 – lakmus:

Zakres zmian barwy: pH = 4,5 – 8,3

Grupa 5 – czerwień krezolowa:

Zakres zmian barwy: pH = 7,1 – 8,8

Grupa 6 – czerwień metylowa:

Zakres zmian barwy: pH = 4,5 – 6,2

Zakres zmiany barwy wskaźników

Kwas pikrynowy 0,1-1,0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Fiolet krystaliczny 0,1-1,8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Zieleń malachitowa 0,2-1,8 11,3-13,0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Błękit tymolowy 1,2-2,8 8,0-9,6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2,4-Dinitrofenol 2,0-4,7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Błękit bromokrezolowy 3,0-4,6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Czerwień Kongo 3,0-5,0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Oraż metylowy 3,2-4,4	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Zieleń bromokrezolowa 3,8-5,2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Czerwień metylowa 4,5-6,2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Błękit bromotymolowy 6,0-7,6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Lakmus 4,5-8,3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Czerwien Krezolowa 7,1-8,8	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Fenoloftaleina 8,2-10,0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

ZADANIE 3

Po obejrzeniu filmu wyjaśnijcie przebiegające zjawiska w oparciu o wartości iloczynów rozpuszczalności AgCl i Ag_2CrO_4 . Zapiszcie równania zachodzących reakcji. Potrzebne informacje znajdźcie na stronie internetowej:

http://www.chemia.sos.pl/glosariusz/doku.php/tabele/iloczyn_rozpuszczalnosci

ZADANIE 4

Na podstawie wartości iloczynów rozpuszczalności AgI ($K_{\text{SOAgI}} = 1,5 \cdot 10^{-16}$) i AgCl ($K_{\text{SOAgCl}} = 1,2 \cdot 10^{-10}$) ustal, który związek wytrąci się jako pierwszy z mieszaniny równych ilości KI oraz NaCl , do której kroplami dodawano roztwór azotanu (V) srebra.

ZADANIE 5 – MAPA POJĘCIOWA

Korzystając z darmowego programu Freemind

(<http://www.dobreprogramy.pl/FreeMind,Program,Windows,2078.html>) wykonaj mapę pamięciową np. w szeregu:

AgI → żółty osad → z czego powstaje (reakcja strącania) → warunek wytrącenia się osadu (przekroczenie iloczynu rozpuszczalności) → jak rozpuścić ten osad → właściwości tego związku (rozkład pod wpływem kwantów światła) → produkty rozkładu → zastosowanie itd.

Potrzebne informacje wyszukajcie w Internecie.

Podobne mapy pojęciowe przygotujcie dla związków: AgCl , Ag_2CrO_4 , BaSO_4 .